

Mladi za napredek Maribora 2019

36. srečanje

KJE PA TI PARKIRAŠ?

RAZISKOVALNA NALOGA

SOCIOLOGIJA

Avtor: NIK PROSENJAK

Mentor: HELENA ROŠKER ŠTOK
Šola: OŠ DRAGA KOBALA MARIBOR

Število točk: 132
Mesto: 8
Priznanje: bronasto

Maribor, februar 2019

Mladi za napredek Maribora 2019

36. srečanje

KJE PA TI PARKIRAŠ?

RAZISKOVALNA NALOGA

SOCIOLOGIJA

Maribor, februar 2019

KAZALO VSEBINE

1. POVZETEK.....	1
2. ZAHVALA	1
3. NAMEN NALOGE	2
4. HIPOTEZE	2
5. METODOLOGIJA	3
6. UVOD.....	3
7. VOŽNJA INVALIDA	4
8. VOZNI PARK V SLOVENIJI.....	5
9. PARKIRNA KARTA ZA INVALIDE.....	6
10. PRIDOBITEV PARKIRNE KARTE ZA INVALIDE	6
11. PRIPOMOČKI PRI VOŽNJI INVALIDA	8
12. RAZISKOVALNI DEL	12
13. SLIKE VOZIL BREZ KARTE PARKIRANJA ZA INVALIDE	13
14. SLIKE VOZIL S KARTO PARKIRANJA INVALIDOV	17
15. REZULTATI ANKETE.....	20
16. RAZPRAVA	26
17. ZAKLJUČEK.....	27
18. DRUŽBENA ODGOVORNOST.....	28
19. Priloga	28
20. Viri	32

KAZALO TABEL

Tabela 1: Pripomočki invalidov	11
Tabela 2: Tabela opažanih vozil na parkiriščih označenih za invalide	19

KAZALO SLIK

Slika 1 Parkirna karta invalida	8
Slika 2 Vozilo Seat na parkirnem mestu za invalide.....	13
Slika 3 Vozilo Mazda na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov	13
Slika 4 Vozilo Toyota na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov ...	13
Slika 5 Vozilo Renault na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov ...	13
Slika 6 Vozilo Peugeot na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov ...	14
Slika 7 Vozili Renault in Bmw na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov.....	14
Slika 8 Vozilo volkswagen na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov	14
Slika 9 Vozilo Mazda na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov	14
Slika 10 Vozilo Chevrolet na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov	15
Slika 11 Vozilo Nissan na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov ...	15
Slika 12 Vozilo Nissan na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov ...	15
Slika 13 Vozilo Audi na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov	15
Slika 14 Vozilo Nissan na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov ...	16
Slika 15 Vozilo BMW na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov	16
Slika 16 Vozilo Audi na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov	16
Slika 17 Vozilo Audi na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov	17
Slika 18 Vozilo Volkswagen na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov ...	17
Slika 19 Vozilo Nissan na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov.....	17
Slika 20 Vozilo Kia na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov.....	17
Slika 21 Vozilo Volvo na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov	18
Slika 22 Vozilo Dacia na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov	18
Slika 23 Vozilo Seat na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov.....	18
Slika 24: Vozilo Ford na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov.....	18

KAZALO GRAFOV

Graf 1: graf starosti	20
Graf 2: Graf spola.....	20
Graf 3: Graf znamk vozil, ki jih vozijo anketiranci	21
Graf 4: Graf srečevanja z invalidnostjo v družini anketirancev	21
Graf 5: Graf srečevanja s težjo poškodbo pri anketirancih	22
Graf 6: Ste v primeru poškodbe vozili avto	22
Graf 7: Bi v primeru poškodbe želeli voziti avto	23
Graf 8: Ste že kdaj parkirali na parkirnem mestu označenem za invalide	24
Graf 9: Imate karto parkiranja invalidov	24
Graf 10 Se strinjate s številom parkirnih mest označenih za invalide	25
Graf 11: Ste opozorili voznika, ki ni imel karte parkiranja za invalide in je parkiral na označenem mestu	25

1. POVZETEK

Veliko ljudi, predvsem starejših, se sooča z gibalnimi težavami ali invalidnostjo. Razdalje in dostopnost različnih objektov lahko predstavlja težavo. Zato imajo trgovine zagotovljena parkirna mesta, prilagojena tej skupini ljudi. Parkirna mesta za invalide so najbližje vhodu. Zgodi se, da tudi ostali ljudje, ki niso gibalno ovirani, izkoristijo mesta namenjena invalidom. V raziskovalni nalogi želim ugotoviti, kako je s parkiranjem na invalidskih mestih v trgovskih centrih, v moji okolici. Metode raziskovanja me peljejo na teren. Zanima me tudi mnenje odraslih. Na splošno menim, da se temi posveča premalo pozornosti in se premalo osvešča ljudi o težavah gibalno oviranih oseb in o kršiteljih.

2. ZAHVALA

Zahvalil bi se rad mentorici, ki me je usmerjala pri celotni raziskovalni nalogi. Zahvala tudi staršem otrok naše šole za reševanje ankete in velik prispevek k moji nalogi. Zahvaljujem se tudi svojim staršem za vzpodbudo skozi celotno moje delo.

3. NAMEN NALOGE

Namen moje naloge je, da raziščem, ugotovim, kakšen je odnos do invalidnih parkirnih mest. Želel bi, da so ljudje bolj osveščeni s težavami mobilnosti drugih, pomoči potrebnih. Ljudje se naj bolje zavedajo, kako nujno potrebna so parkirna mesta za invalide. Veliko ljudi sem slišal reči, da je invalidnih parkirnih mest preveč in, da bodo v prihodnosti obstajala samo invalidna parkirna mesta. Moje mnenje o tem je, da bi se morali trgovci in ljudje zavesti, da invalidi niso samo ljudje na vozičkih. Verjamem, da jim bodo nove tehnologije omogočile, da bodo bolj neodvisni in samostojni. Če sam nisi invalid, težko razmišljaš in razumeš težave drugih. Prav je, da so parkirišča namenjena invalidom tudi daljša in širša, saj invalidni vozniki potrebujejo več prostora. Moje mnenje je, da bi v velikih trgovskih centrih, lahko trgovci bi označili več invalidnih parkirnih mest, saj z novo tehnologijo vse več invalidov vozi avto in potrebujejo takšna parkirna mesta. Pot do vhoda trgovine naj bo čim krajša in zaščitena pred vremenskimi vplivi. Obrnil se bom tudi na starše učencev naše šole in želel izvedeti tudi njihovo mnenje o invalidnih parkirnih mestih. Pričakujem, da so ljudje dovolj dobro osveščeni o invalidnih parkiriščih. Bolj sem v dvomu, zakaj nekateri ta pravila kršijo.

4. HIPOTEZE

1. Na invalidnih parkirnih mestih parkirajo predvsem vozniki brez karte parkiranja invalidov
2. Na invalidnih parkirnih mestih parkirajo vozniki avtomobilov višjih cenovnih razredov
3. Največ ljudi se v primeru invalidnosti za vožnjo ne bi odločila
4. Ljudje invalidnim voznikom ne namenjajo večje pozornosti
5. Ljudje ne bi opozorili voznika, ki nima dovolilne kartice za parkiranje na invalidnem mestu, če bi parkiral na mestu označenem za invalide

5. METODOLOGIJA

O nalogi sem se pogovoril z mentorico. Pregledal spletne vire, ter literaturo o parkirnih navadah. Določil hipoteze. Pripravil bom anketni vprašalnik, na katerega bodo odgovarjali starši otrok naše šole. Opravi se bom tudi na teren v naši okolici, kjer živim. Tukaj je veliko trgovskih centrov. Opazoval bom parkiranje na označenih parkirnih mestih za invalide in jih dokumentiral. Nato bom rezultate prikazal z grafikoni, jih analiziral in potrdil ali ovrgel hipoteze.

6. UVOD

Nekaterim ljudem v moji okolici so nakupi užitek nekaterim samo obveznost, ki jo morajo narediti. V takšnem primeru se želijo nakupovanja znebiti v najkrajšem možnem času, zato skušajo parkirati čim bližje trgovini, kjer je najpogosteje mesto označeno za invalide. Postavlja se mi vprašanje, ki ga slišim tudi v pogovoru odraslih: ali res obstaja toliko invalidnih ljudi? Med ljudmi je veliko vprašanje, če invalidi sploh potrebujejo tako veliko mest za parkiranje, ali morajo imeti v prometu večjo pozornost? Je res v Sloveniji toliko invalidov, ki vozijo in imajo še vedno vozniška dovoljenja.

Kako pa sploh dobimo status invalidskega voznika? Kako invalidne osebe sploh lahko naredijo izpit za avto? Je njihovo vključevanje v promet lahko tudi nevarno? Vse te teme bom v moji raziskavi opisal in izpostavil težavo, da se veliko ljudi ne zaveda, da imajo vozniki invalidi težjo pot do pridobitve izpita in rabijo v prometu večjo pozornost.

Postavil sem si tudi štiri hipoteze. Imam občutek, da se v današnjem času premalo pozornosti namenja invalidnim osebam in njihovim težavam v družbi in prometu. Vožnja navadnega osebnega avtomobila je lahko v določenih primerih zahtevna, predvsem, ko so vozne razmere zaradi vremena otežene (megla, sneg, poledica...). Ob misli, kakšno težavo te razmere predstavljajo voznikom brez noge, roke, itd. pa se zavem, da morajo biti ljudje še posebej previdni.

V moji raziskovalni nalogi bom skušal izvedeti, kako lahko ljudje s takšnimi težavami pridobijo vozniško dovoljenje in kako izgleda njihova vožnja. Opisal bom tudi avto invalidskega voznika in pripomočke, ki takšnemu vozniku pri vožnji pomagajo.

Lahko morda invalidi pridobijo še izpit za kakšno drugo kategorijo koz samo za b?

7. VOŽNJA INVALIDA

Za veliko število invalidov je avtomobil edino prevozno sredstvo s katerim lahko premagujejo večje razdalje, saj so na primer medkrajevni avtobusi in vlaki za invalide še vedno nedostopni. Izpit za avtomobil ljudem, ki imajo kakršnokoli telesno okvaro (paraplegikom in tetraplegikom in drugim), povzroča več težav. Pri teoretičnem delu poteka vse v skladu s pravili (test, ki ga tečajnik rešuje, je enoten za vse). Do več težav pride, ko morajo ljudje z gibalno oviro sestiti za volan. Paraplegiki in tetraplegiki potrebujejo za učenje vozilo z ročnim upravljanjem. V nekaterih sodobnih centrih v svetu zainteresirani tečajniki že v času medicinske rehabilitacije lahko opravijo vozniški izpit ali pa samo za čas opravljanja vozniškega izpita pridejo v center. Pri nas novi, bodoči vozniki paraplegiki in nekoliko lažje gibalno ovirani tetraplegiki iščejo različne možnosti, da bi prišli do tega tako pomembnega dokumenta. (Vir 1)

V Zvezi paraplegikov Slovenije je sorazmerno veliko voznic in voznikov. Po rezultatih ankete je 47 %, vozniško dovoljenje za avtomobil imelo že pred poškodbo. 16 %, ga je pridobilo po nastanku invalidnosti. Veliko ljudi je tudi takšnih, da imajo večje poškodbe ali so gibalno ovirani, zato se ne vozijo sami, ampak jih prevažajo svojci ali pa društva s svojimi kombiji in vozili prirejenimi za tovrstne prevoze. Zveza paraplegikov Slovenije je za lažjo pridobitev vozniškega dovoljenja leta 2012 kupilo vozilo z avtomatskim menjalnikom, zato je učenje z njim, ljudem z gibalnimi težavami lažje. (Vir 1)

Veliko avtošol si avtomobila prilagojenega za ljudi z gibalnimi težavami, ne more privoščiti. "Invalidna oseba najprej v rehabilitacijskem centru Soča pridobi zdravniško spričevalo, kjer mu zdravnik predpiše, kakšne spremembe in prilagoditve mora imeti posameznik. Tako so avtomobili prilagojeni vsakemu invalidu posebej. Večina invalidov najprej kupi vozilo, si ga prilagodi in se odpravi na pridobivanje vozniškega izpita s svojim vozilom. Torej potrebuje le še izkušenega inštruktorja." (Mozetič, 2016, Dnevnik). Zaradi velikih stroškov pri nakupu vse

potrebne opreme, na Slovenskih cestah še vedno ni veliko voznikov z gibalnimi težavami. Se pa številka invalidnih voznikov skozi leta povečuje. Voznik invalid lahko praktični del izpita opravlja tudi s svojim avtomobilom. Učitelju inštruktorju vožnje mora biti le omogočen dostop do ročne zavore. Zdravnik točno določi, kaj mora voznik invalid v avtomobilu preurediti, da ga bo lahko vozil. Lažje je tistim, ki so imeli vozniški izpit že pred poškodbo, ti lahko v času rehabilitacije ali tudi kasneje na Inštitutu za rehabilitacijo opravijo pregled in dobijo ustrezno mnenje o usposobljenosti za vožnjo prilagojenega vozila. (Vir 1)

8. VOZNI PARK V SLOVENIJI

Vozniki z statusom invalida pri vožnji niso izenačeni z zdravimi osebami. Pri nakupu avtomobila ne morejo na testno vožnjo, v šoli vožnje po navadi nimajo vozil ki bi bila primerna zanje. Z invalidskim vozičkom pride do težav pri vožnji na avtobusu saj so pri vožnji prikrajšani za udobje. Pa pogledjmo s kakšnimi težavami se invalidi v prometu srečujejo. (Vir 2)

Veliko voznikov se ne zaveda oziroma se noče zavedati, da so med vozniki tudi takšni, ki imajo vožnjo prilagojeno njihovi invalidnosti. Ljudje, tudi v Mariboru, bi morali biti bolj potrpežljivi do takšnih voznikov, saj tudi takšne malenkosti lahko naredijo vožnjo invalidskemu vozniku precej lažjo. Pomembno je tudi, da na mestih označenih za invalide, ne parkiramo saj prav takšni vozniki pri nakupovanju itd. potrebujejo več prostora. Moramo biti strpni tudi, ko se pred nami vozi vozilo, ki ima nalepko invalidskega voznika, saj je takšno vozilo po navadi počasnejše. (Vir 2)

Težave nastopijo, ko morajo invalidne osebe na javni prevoz, saj veliko avtobusov ni primernih za takšne osebe. Zato preteče veliko časa, da najdejo takšen avtobus, ki je primeren. (Vir 2)

Vožnja invalidnim voznikom vzame veliko časa in energije. Najprej morajo pripomočke, ki jim pomagajo pri gibanju, pospraviti v avtomobil. Potrebujejo tudi več prostora pri vstopu za volan. Zato je pri običajno širokih parkirnih prostorih lahko to težava. Pri točenju goriva spet pride do težav s prostorom, saj velikokrat invalidi, ki so na invalidskem vozičku, ne morejo priti k ročki za bencin. Zato morajo prositi za pomoč. Težave pri točenju goriva so tudi visoki robniki. (Vir 2)

Ni pa vse samo slabo, saj velik del stroška predelave avtomobila pokrije država (predelava avtomobila lahko stane od 1.500 €, pa vse do 50.000 € . Odvisno od zahtevnosti poškodbe). Za voznike invalide skrbi tudi podjetje JAT iz Kranja. Glede na poškodbo voznika oni opremijo vozilo z vsemi potrebnimi pripomočki, ki bodo invalidnemu vozniku pomagale pri vožnji. Večina invalidskih voznikov na predelavo pripelje svoj v avtomobil. Zaplete se pri prostoru v vozilu. Nekatera vozila se predelajo lažje, nekatera pa težje.(Vir 2)

9. PARKIRNA KARTA ZA INVALIDE

Veliko parkirnih kart za invalide se je v lanskem letu ponaredilo. Zato so maja lani začele veljati nove, posodobljene karte. Pravilnik o parkirni karti (Uradni list RS, št. 41/2006), določa obliko in vsebino karte. Karta je pravokotne oblike in je v velikosti 106 x 148 milimetrov. Svetlo modra barva je osnovna barva karte za invalide. Voziček za invalide z njegovim uporabnikom na kartici je bele barve in je vrisan na kvadratku temno modre barve. Parkirna karta za invalide ima neomejeno veljavnost. V času parkiranja, mora uporabnik karto namestiti na vidno mesto (leva notranja stran vetrobranskega stekla). (Vir 3)

10. PRIDOBITEV PARKIRNE KARTE ZA INVALIDE

Za pridobitev karte parkiranja za invalide, moramo predpisan obrazec, nesti do osebnega zdravnika. Zdravnik na osnovi zdravstvene dokumentacije obrazec izpolni in ga podpiše (Če izpolnjujemo pogoje zapisane v 53. členu Zakona o varnosti cestnega prometa). Nato nesete izpolnjen obrazec, 2,40 € za koleke* in dve sliki na upravno enoto – oddelek za promet, kjer vam na tej osnovi izdajo parkirno karto invalida. Do uporabe parkirne karte invalida je upravičena oseba - invalid, ki je vpisana, ima sliko, na drugi strani.(Vir 3)

Po 53. členu Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP) lahko na označenem parkirnem prostoru za invalide parkirajo:

- oseba, ki ima zaradi izgube, okvare ali paraliziranosti spodnjih ali zgornjih okončin ali medenice priznana najmanj 60-odstotno telesno okvaro, osebe z multiplo sklerozo in osebe z mišičnimi in živčno mišičnimi obolenji z ocenjeno najmanj 30-odstotno telesno okvaro,
- težko telesno prizadeta oseba, ki ji je zaradi tega priznana invalidnost po predpisih o varstvu telesno in duševno prizadetih oseb,
- spremljevalec, ki vozi in spremlja osebo iz prve ali druge alineje tega odstavka, ki sama ne more ali ne sme voziti motornega vozila, hudo duševno prizadeto osebo, ki ji je zaradi tega priznana invalidnost po predpisih o varstvu telesno in duševno prizadetih oseb ali osebo, ki je slepa,
- spremljevalec, ki vozi in spremlja mladoletno osebo, ki je hudo telesno ali duševno prizadeta oziroma je zaradi izgube, okvare, paraliziranosti spodnjih okončin ali medenice ovirana pri gibanju ...
- voznik vozila, parkiranega v skladu s prvim ali četrtim odstavkom tega člena, mora označiti parkirano vozilo z veljavno parkirno karto.

Slika 1 Parkirna karta invalida

11. PRIPOMOČKI PRI VOŽNJI INVALIDA

Ljudje s posebnimi potrebami za samostojno življenje potrebujejo tudi tehnične pripomočke, gibalno ovirane osebe pa velikokrat potrebujejo tudi posebne prilagoditve vozila.

Invalidom, ki potrebujejo več podpore za samostojno življenje in so zaradi tega pogosto diskriminirani na različnih področjih življenja, kot na primer: v postopkih pred različnimi organi (policija, sodišče, šola,...) in institucijami, pri dostopnosti do dobrin in storitev, objektov v javni rabi ipd., .. se družba v zadnjem času trudi, da nudi boljše možnosti za enakopravno vključevanje.(Vir 4)

PRIPOMOČKI:

V tabeli so prikazani nekateri tehnični pripomočki, ki pomagajo invalidom do lažjega življenja in pomoč pri vsakdanjem življenju:

naziv tehničnega pripomočka	doba trajanja	pogoji za pridobitev	vrednost z DDV do zneska
elektronska varuška	5 let	nad 80-odstotna okvara sluha po Fowlerju, izjava o predvidenem datumu rojstva otroka, ki jo vlagatelj lahko vloži največ 30 dni pred predvidenim rojstvom oziroma 60 dni po rojstvu otroka	115,00 EUR
videofon	10 let	nad 95-odstotna okvara sluha po Fowlerju	140,00 EUR
govoreča zapestna ura z vibratorjem	10 let	hkratna kombinirana izguba sluha in vida, in sicer najmanj 50-odstotna izguba sluha po Fowlerju in 1., 2., 3., 4. ali 5. kategorija slepote in slabovidnosti	75,00 EUR
baterije za polžev vsadek	1 leto	potrdilo o polževem vsadku	450,00 EUR

programski vmesnik za osebni računalnik za povečavo in branje	10 let	3. ali 4. kategorija slepote in slabovidnosti, hkratna kombinirana izguba sluha in vida, in sicer najmanj 80-odstotna izguba sluha po Fowlerju in 1., 2., 3., 4. ali 5. kategorija slepote in slabovidnosti; potrdilo o usposobljenosti za uporabo pripomočka (za slepe in slabovidne osebe potrdilo Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije; za gluhoslepe osebe pa potrdilo Društva gluhoslepih Slovenije DLAN) Upravičenec s 4. kategorijo slepote ali gluhoslepa oseba lahko izbere TP-0024 ali TP0026.	550,00 EUR
programski vmesnik za osebni računalnik	Nadgradnja na 3 leta	osnovni program TP-0026	250,00 EUR

Kje pa ti parkiraš?

za povečavo in branje			
prenosna elektronska lupa	7 let	3. ali 4. kategorija slepote in slabovidnosti; hkratna kombinirana izguba sluha in vida, in sicer najmanj 50-odstotna izguba sluha po Fowlerju in 1., 2., 3., 4. ali 5. kategorija slepote in slabovidnosti	450,00 EUR

(Uradni list Republike Slovenije d.o.o.)

Tabela 1 pripomočki invalidov

12. RAZISKOVALNI DEL

V obdobju med oktobrom in februarjem, sem slikal vozila , ki so bila parkirana na parkirnih mestih označenih za invalide. Slikal sem jih pred tremi velikimi trgovskimi centri na Pobrežju.

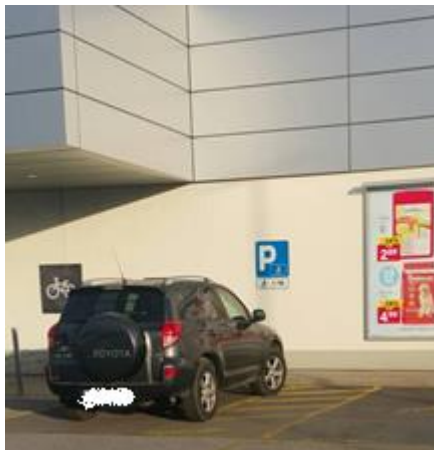
13. SLIKE VOZIL BREZ KARTE PARKIRANJA ZA INVALIDE

Slika 2 Vozilo Seat na parkirnem mestu za invalide

Slika 3 Vozilo Mazda na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov

Slika 4 Vozilo Toyota na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov

Slika 5 Vozilo Renault na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov

Slika 6 Vozilo Peugeot na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov

Slika 7 Vozili Renault in Bmw na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov

Slika 8 Vozilo volkswagen na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov

Slika 9 Vozilo Mazda na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov

Slika 10 Vozilo Chevrolet na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov

Slika 11 Vozilo Nissan na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov

Slika 12 Vozilo Nissan na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov

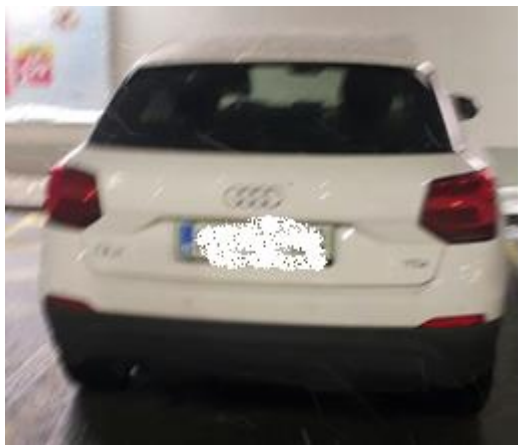
Slika 13 Vozilo Audi na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov

Slika 14 Vozilo Nissan na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov

Slika 15 Vozilo BMW na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov

Slika 16 Vozilo Audi na parkirnem mestu za invalide brez karte za parkiranje invalidov

14. SLIKE VOZIL S KARTO PARKIRANJA INVALIDOV

Slika 17 Vozilo Audi na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov

Slika 18 Vozilo Volkswagen na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov

Slika 19 Vozilo Nissan na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov

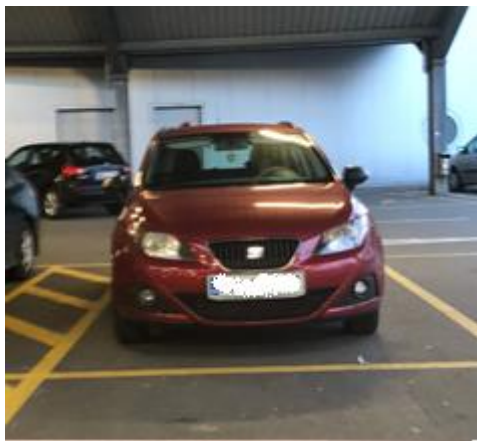
Slika 20 Vozilo Kia na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov

Slika 21 Vozilo Volvo na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov

Slika 22 Vozilo Dacia na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov

Slika 23 Vozilo Seat na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov

Slika 24: Vozilo Ford na parkirnem mestu za invalide s karto parkiranja invalidov

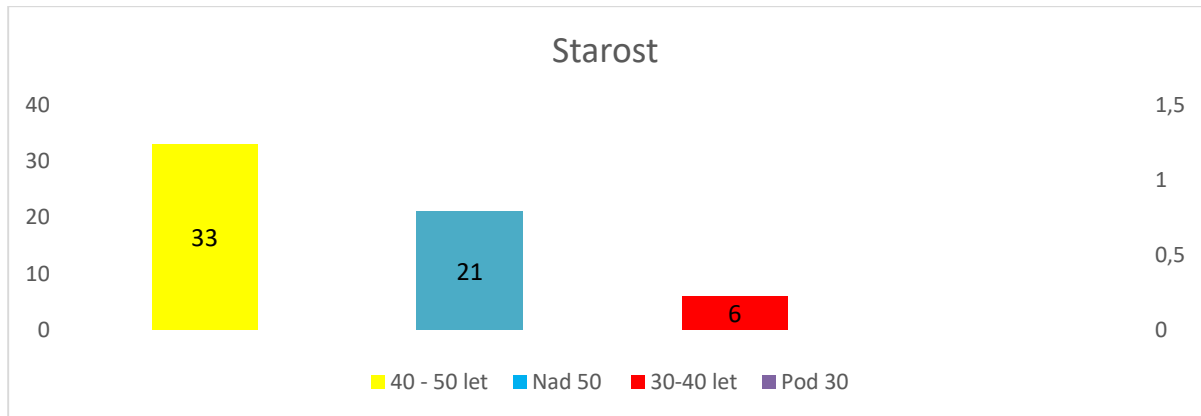
Kje pa ti parkiraš?

Znamka avtomobila	Karta parkiranja invalidov (DA/NE)	Število opažanj
Chevrolet	NE	1
BMW	NE,NE	2
Ford	DA	1
Seat	DA, NE	2
Volvo	DA	1
Mazda	NE,NE	2
Toyota	NE	1
Renoult	NE,NE	2
Peugeot	NE	1
Volkswagen	NE,DA	2
Nissan	NE,NE,NE,DA	4
Audi	NE,NE,DA	3
Kia	DA	1

Tabela 2: Tabela opažanj vozil na parkiriščih označenih za invalide

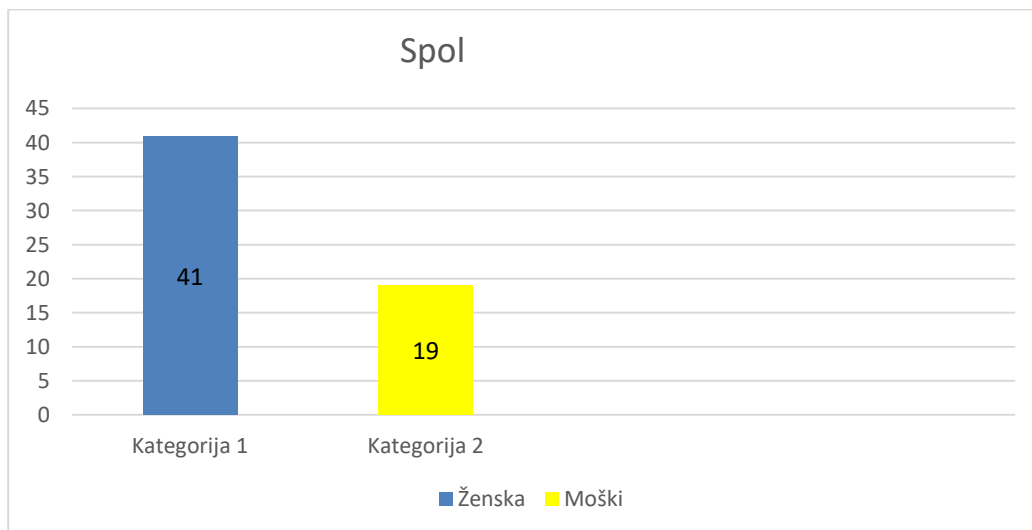
15. REZULTATI ANKETE

Graf 1: graf starosti

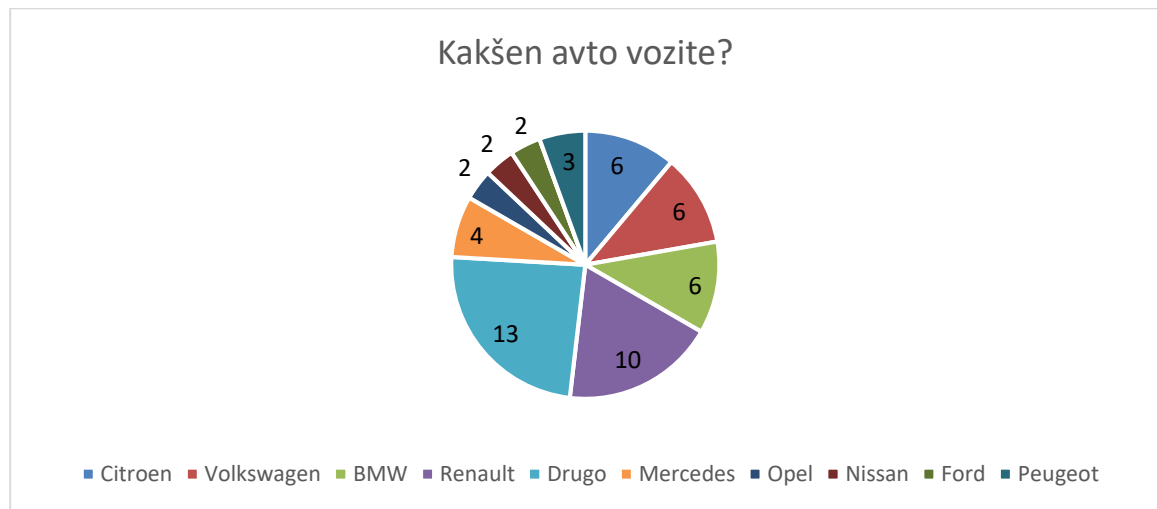
Večina anketirancev je starih med 30 in 40 let. Pod trideset let pa ni bilo nobenega anketiranca.

Graf 2: Graf spola

Kar enainštirideset od šestdeset anketirancev je bilo ženskega spola. Samo devetnajst moških.

Graf 3: Graf znamk vozil, ki jih vozijo anketiranci

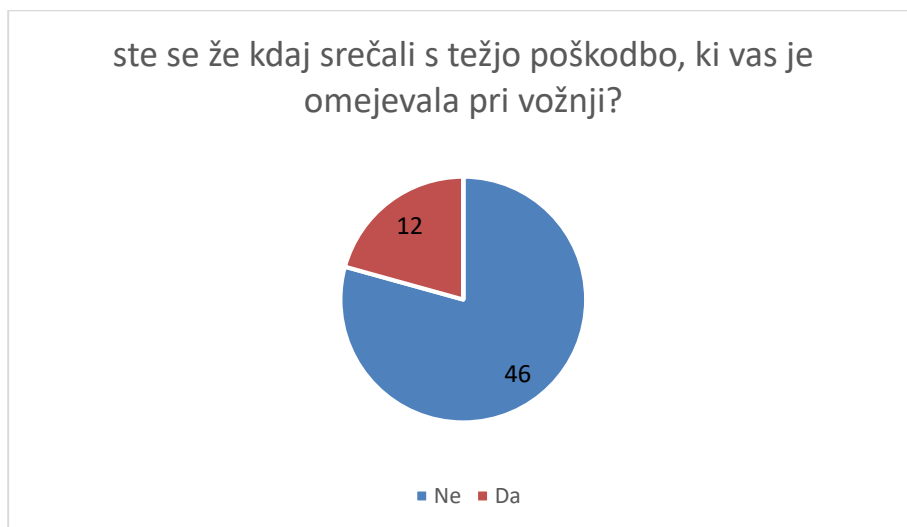
Kar 10 anketirancev vozi vozilo znamke Renault. 6 Anketirancev vozi znamke Citroen, BMW, Volkswagen. Glede na odgovore sklepam, da vozila, ki jih vozijo anketiranci spadajo med višji oziroma srednji razred. Anketiranci vozijo tudi veliko različnih znamk avtomobilov.

Graf 4: Graf srečevanja z invalidnostjo v družini anketirancev

Večina anketirancev se še ni srečala z invalidnostjo v svoji družini. Kar petinštirideset anketirancev je odgovorilo z ne. Samo štirinajst se jih je z invalidnostjo v družini že srečalo. Presenetljivo pa sta kar 2 anketiranca odgovorila, da je invaliden sin.

Graf 5: Graf srečevanja s težjo poškodbo pri anketirancih

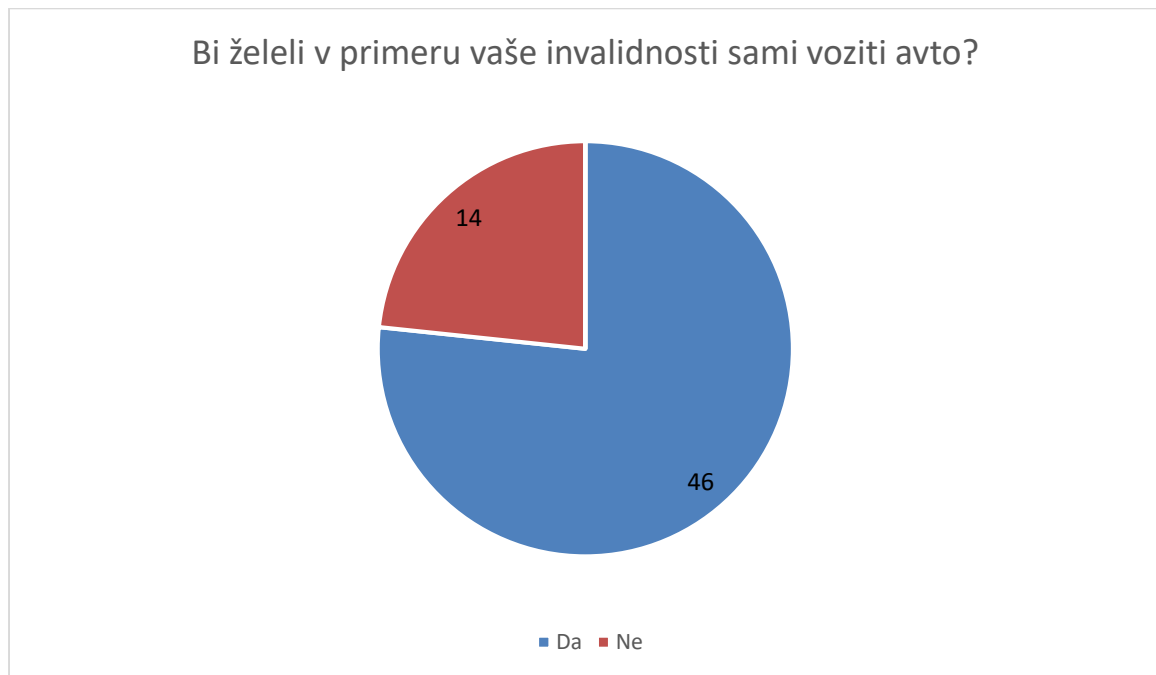
Večina vprašanih se s poškodbo, ki bi jim omejevala vožnjo še ni srečala. Je pa zanimivo, da se je od 58 odgovorov kar 12 odločilo za odgovor, da saj je v tako majhnem merilu ta številka precej visoka.

Graf 6: Ste v primeru poškodbe vozili avto

Presenečen sem, da večina (22) v takem primeru ni vozila avtomobila. Velika večina je odgovorila z: Ne. Samo 6 jih je odgovoril, da so v primeru težje poškodbe vozili avtomobil.

Graf 7: Bi v primeru poškodbe želeli voziti avto

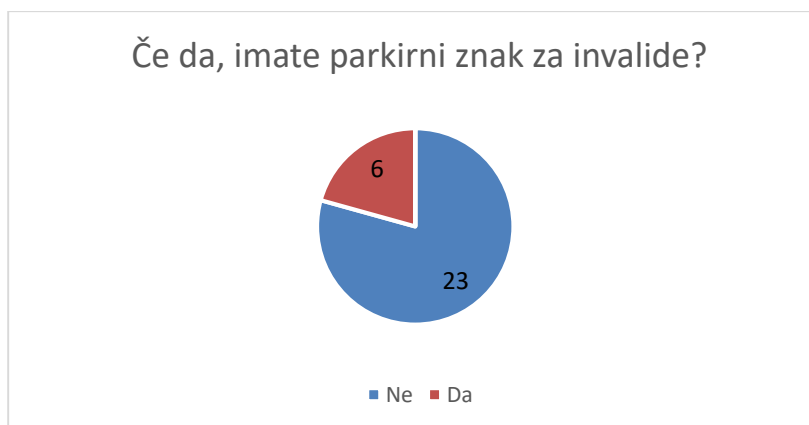
Preseneča me, da bi kar 46 ljudi želelo, da sami vozijo avto, če bi se, če bi se srečali z invalidnostjo. Čeprav je v prejšnjem vprašanju večina odgovorila, da pri srečanju s težjo poškodbo ni vozila avtomobila. Najpogostejša odgovora na vprašanje zakaj, pa sta bila: zaradi samostojnosti in zaradi mobilnosti. Meni najbolj zanimiv odgovor je bil, da bi želeli sami voziti avtomobil, ker nočejo biti v breme drugim.

Graf 8: Ste že kdaj parkirali na parkirnem mestu označenem za invalide

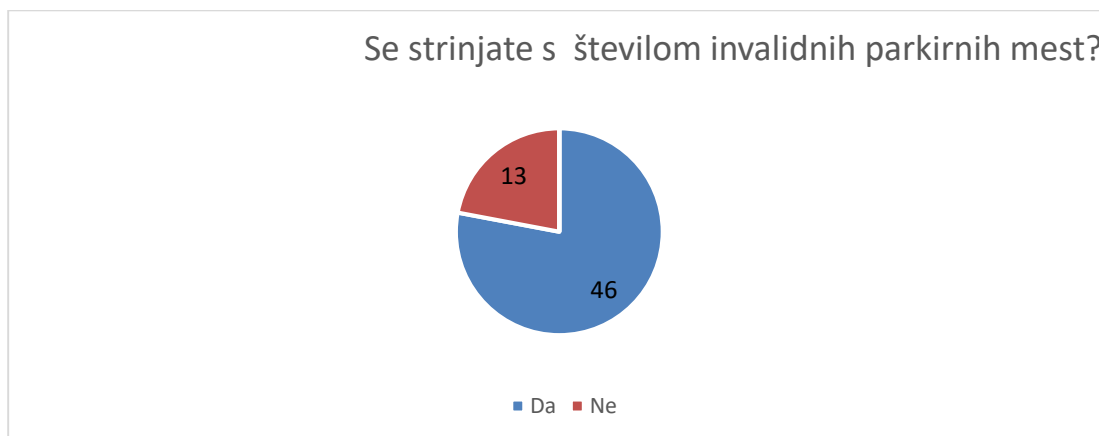
Rezultati so me presenetili saj večina (48) vprašanih še ni parkirala na mestu za invalide. Samo 12 od 60 vprašanih je parkiralo na mestu označenem za invalide.

Graf 9: Imate karto parkiranja invalidov

Večina (23) jih parkira na mestu označenem za invalide kljub temu, da nimajo karte parkiranja za invalide. Od tistih, ki parkirajo na mestu označenem za invalide je samo 6 takih, ki imajo karto parkiranja za invalide.

Graf 10 Se strinjate s številom parkirnih mest označenih za invalide

Večina (46) se po mojem mnenju, presenetljivo strinja s številom parkirnih mest za invalide. Presenetljivo zato, ker je v prejšnjem vprašanju večina odgovorila, da parkirajo na mestu označenem za invalide čeprav nimajo karte parkiranja invalidov. Najpogostejši odgovori na vprašanje zakaj pa so, da je parkirišč premalo in da invalidi toliko mest res potrebujejo. Na vprašanje zakaj po njihovem mnenju vozniki parkirajo na mestih označenih za invalide so odgovorili, da zaradi naglice, zaradi neolikanosti in, da so preleni, da bi peščili par metrov več do trgovine.

Graf 11: Ste že kdaj koga opozorili na neprimerno parkiranje na mestu označenem za invalide?

Razmerje v odgovorih je približno enako. Zanimivo pa je, da je večina že opozorila na neprimerno parkiranje (32). Najpogostejši odgovor opozorjenega pa je bil, da naj se briga zase in pa agresija in neprimerne besede.

16. RAZPRAVA

Veseli me, da se večina ljudi zaveda, da so v sodobnem prometu prisotni tudi invalidi. Morda bi se morali še bolj potruditi pri parkiranju saj veliko ljudi še vedno parkira na mestih označenih za invalide kljub temu, da nimajo karte voznika invalida. Presenetilo me je tudi, da so ljudje opozorili voznika na neprimerno parkiranje. Ljudje se tudi strinjajo s številom parkirnih mest označenih za invalide. Presenetil me je odgovor, da je parkirnih mest namenjenim invalidom premalo. Zanimivo je, da se večina anketirancev, ne bi odločila za vožnjo, če bi se je srečala s težjo poškodbo, v primeru lastne invalidnosti, pa bi avtomobil vozili.

Po mojem mnenju se večina ljudi ne odloči za opozorilo vozniku, ki je neprimerno parkiral na mestu označenim za invalide, zaradi konflikta, ki ga lahko takšna opazka sproži.

Hipoteza 1 - Na invalidnih parkirnih mestih parkirajo predvsem vozniki brez karte parkiranja invalidov

To hipotezo bom potrdil, saj je iz slik razvidno, da je večina vozil na fotografijah nima karte za in vseeno parkira na mestih označenih za invalide.

Hipoteza 2 - Na invalidnih parkirnih mestih parkirajo vozniki dražjih blagovnih znamk

To hipotezo bom delno potrdil, saj na mestih označenih za invalide parkirajo tako vozniki dražjih avtomobilskih znamk, kot tudi vozniki cenejših avtomobilskih znamk.

Hipoteza 3 - Največ ljudi se v primeru invalidnosti za vožnjo ne bi odločila

To hipotezo moram zavreči, saj se bi velika večina anketirancev odločila za vožnjo. To mi pove veliko o neodvisnosti osebe. Posamezniki ne bi želeli biti breme drugim ali družbi.

Hipoteza 4 - Ljudje invalidnim voznikom ne namenajo večje pozornosti

To hipotezo moram zavreči, saj se večina ljudi strinja s številom parkirnih mest označenih za invalide. Skoraj polovica ljudi bi tudi opozorilo nekoga, ki bi parkiral na takem parkirnem mestu.

Hipoteza 5 - Ljudje ne bi opozorili voznika, če bi parkiral na mestu označenem za invalide in ne bi imel kartice voznika

To hipotezo moram zavrniti saj je v anketi večina odgovorila, da je voznika opozorila na neprimerno parkiranje.

17. ZAKLJUČEK

V moji raziskovalni nalogi sem ugotovil, da na mestih označenih za invalide, ne parkirajo samo vozniki dražjih znamk avtomobilov. Skozi pisanje raziskovalne naloge in opazovanje parkirišč sem ugotovil, da invalidi težje uporabljajo mestni oziroma potniški promet. Zato, bi po mojem mnenju morala država, oziroma občina financirati javna prevozna sredstva, ki bi invalidnim osebam lažje omogočila uporabo le teh. Nekateri avtobusi imajo znižan vstopni del, so pa v notranjosti preozki. Lahko bi se predelali teko, da bi bili dostopni tudi invalidom na vozičku. Zgraditi bi se morali tudi širši in nižji pločniki, saj veliko invalidov z invalidskimi vozički potrebuje več prostora. Veliko ljudi se že zaveda, da so invalidni vozniki del našega vsakdana. Temu bi se morali prilagoditi tudi ostali in pokazati vsaj neko mero empatije. Invalidni in gibalno ovirani vozniki se že pred vožnjo spopadajo z velikim stresom, če bi sploh sedli za volan. Nato, ko premagajo strah in sedejo za volan, se srečajo z nestrpnimi vozniki, ki jim ta strah spet prebudijo. Vsi izmed nas bi se moral postaviti v vlogo takšnega voznika. Veliko

ljudem je težko sedeti za volanom že pri normalnem zdravstvenem stanju, zato je voznikom , ki nimajo noge, roke, so gluhi... še toliko težje.

18. DRUŽBENA ODGOVORNOST

V moji raziskovalni nalogi sem skušal predstaviti težave invalidov pri vožnji v vsakdanjem življenju. Težave invalidov v prometu so pomembne saj jih veliko ljudi ne opazi. O sprejemanju invalidov v vozni park bi se morali začeti učiti že v osnovni šoli (kolesarski izpit). Pereč problem današnje družbe pa so še vedno parkirišča označena za invalide. Veliko ljudi se ne ozira, če parkira na mestu označenem za invalide ali ne. Invalidni vozniki pa takšna parkirna mesta potrebujejo saj je njihova vožnja veliko težja kot naša. V Mariboru in v Sloveniji bi morali večjo pozornost posvečati voznikom invalidom saj jih je vse več.

19. Priloga

ANKETA VKLJUČEVANJA INVALIDOV V PROMET

Sem učenec 9. razreda in delam raziskovalno nalogo na temo vključevanja invalidov v promet. Zato prosim starše otrok naše šole za pomoč.

Starost

Mlajši od 30.

30-40 let

40-50 let

nad 50

Kje pa ti parkiraš?

Spol

Ženski

Moški

Kakšen avto vozite?

Citroen

BMW

Volkswagen

Renault

Opel

Audi

Marcedes

Volvo

Peguet

Drugo:

Ali je kdo izmed vaših bližnjih invalid?

Da

Ne

Kje pa ti parkiraš?

Kdo?

Vaš odgovor

Ste se že kdaj srečali s težjo poškodbo, ki vas je omejevala pri vožnji?

Da

Ne

Če da, ste takrat vozili avtomobil?

Da

Ne

Bi želeli v primeru vaše invalidnosti sami voziti avto?

DA

Ne

Zakaj?

Vaš odgovor

Ste kdaj parkirali na mestu označenem za invalide?

Da

Ne

Kje pa ti parkiraš?

Če da, imate parkirni znak za invalide?

Da

Ne

Ali se strinjate s številom invalidnih parkirnih mest?

Da

Ne

Zakaj?

Vaš odgovor

Zapišite vaše mnenje, zakaj nekateri vozniki parkirajo na mestih označenih za invalide?

Vaš odgovor

Ste že kdaj koga opozorili na neprimerno parkiranje na mestu označenem za invalide?

Da

Ne

Če da, kakšna je bila reakcija?

Vaš odgovor

20. Viri

(Vir 1) https://www.zveza-paraplegikov.si/kompenziranje_invalidnosti/avto_sola/

(12.1.2019. 11.05)

(Vir 2) <https://www.dnevnik.si/1042730759>

(12.1.2019. 12.23)

(Vir 3) <https://www.rtv slo.si/zabava/avtomobilnost/novice/vozniki-vsakodneвно-hupajo-vozilom-za-prevoz-invalidov/459587>

(30.1.2019. 18.23)

(Vir 4) <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5404>

(5.2.2019.16.40)

Slika 1:

https://www.google.com/search?q=kartica+voznika+invalida&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjH7_7U8qTgAhVEQBoKHfubA4UQ_AUIDigB&biw=1920&bih=969#imgrc=JCGIQq9GUDF_FM:

https://www.uradni-list.si/files/RS_-2014-071-02932-OB~P001-0000.PDF#!/pdf

(5.2.2019. 18.32)

Slika 2:

Lastni vir

Slika 3:

Lastni vir

Slika 4:

Lastni vir

Slika 5:

Lastni vir

Slika 6:

Lastni vir

Slika 7:

Lastni vir

Slika 8:

Lastni vir

Slika 9:

Lastni vir

Slika 10:

Lastni vir

Slika 11:

Lastni vir

Slika 12:

Lastni vir

Slika 13:

Lastni vir

Slika 14:

Lastni vir

Slika 15:

Lastni vir

Slika 16:

Lastni vir

Slika 17:

Lastni vir

Slika 18:

Lastni vir

Slika 19:

Lastni vir

Slika 20:

Lastni vir

Slika 21:

Lastni vir

Slika 22:

Lastni vir

Slika 23:

Lastni vir

Slika 24:

Lastni vir